

Gunnar Dahl Olsen slóknadur

Tað er soleiðis, at eldri ein verður, tess oftari koma deyðsboðini av vinum og kunningum, og hvørja ferð tey koma, so er tað eins og tað verður kutað eitt petti av einum sjálvi.

Soleiðis kendi eg tað, tá eg frætti, at góði vinur mín Gunnar Dahl Olsen, fyrrv. sýslumaður var deyður. Gunnar Dahl Olsen hevur allar sínar dagar verið ein navnframar maður, so eg hevði høyrð hann gitnan og eisini sæð hann, áðrenn eg hitti hann persónliga.

Eg visti, at hann var føddur suðuri í Vági. Sein- ni havi eg fleiri ferðir verið í føðingardagsveitslu hjá honum, og veit sostatt, at hann var føddur 31. august 1899. Føðingardagsdøgurðin var altíð fekt kókað lambakjöt við fiskum eplum afturvíð, men ongari sós, eftir gomlum feroyskum siði.

Hann starvaðist fyrst suðuri í Vági sum postavgreiðslumaður og sóknarfúti, og í 1929 kom hann til Vestmanna sum sýslumaður fyri Streymoyar sýslu, og har sat hann so til 1969, burtursæð frá tveimum skiftum. Í 1932 til 34 var hann settur sýslumaður í Vágum, og frá 1956 til 59 var hann settur sýslumaður í Norðoyggjum.

Fyrstu ferð eg hitti hann á máli, var tá menn úr Føroyum vóru í Danmark fyri at veita pening til SEV. Eg starvaðist við feroyska útvarpið í Keypmannahavn, og hevði eina samrøðu við hann.

Eg minnst, at hann segði m.a.: »Eg segði við statsministeran, sum er Føroya-ministari, — nú eri er komin higar at fáa pening, og eg fari ikki avstað aftur, fyrr enn eg havi fingið tað, sum okkum tørvar. Eg havi góðar stundir. Eg seti meg á trappuna her at biða.«

Hetta var sjálvandi sagt skemtiliga, men aftanfry skemtið lá ein afturundirgerð av álvara, sum eyðkendi mannin.

Í 1956 komu vit báðir so til Klaksvíkar. Hann sum sýslumaður, og eg sum sóknarprestur. Hann búði ta fyrstu tíðina hjá mær, og her lærdu vit hvønn annan at kenna, fingur virðing hvør fyri øðrum, og knýttu eitt vinarband,

sum ongantið dragnaði.

Gunnar var ein stasmaður, ein heiðursmaður, ein mentunarmaður. Tað var stuttligt av vakna snimma á morgni og hoyra Gunnar syngja og spæla uppá klaver niðri í stovuni, og eg gloymi ongantið kvøldarleturnar á kantórinum hjá mær, har eg hugtikin sat og lýddi á, meðan Gunnar segði frá. Bert spell, at eg ongan annan lutakara hevði undir lonini tá.

Gunnari dámdi væl at vera á floti. Hann gabbaði ofta um allan tann seið, ið var í Vestmannasundi, men tað vóru glómur í honum, fyrstu ferð vit vóru á Galvinum, og hann sá allan seiðin, ið slóst í vatnskorpunum. Eg minnst at vit báðir, Gunnar og eg, høvdu trúðu, meðan lærarin úr Lorkvík, sum eisini var á Galvinum við synum sínum, hevði runddorg.

Vit fingur bert ein seið av og á, meðan lorkvíkingarnir drógu upp í bátin. Hetta dámdi Gunnari lítlið, og einaferð bátarnir vóru so nær, helt hann fyri við Petur Michelsen: »Sleppið tykkum aftur at landi, áðrenn báturin sekkur.« Tá læði Petur. Gunnar segði, at sær dámdi onki runddorg. Men næstu ferð vit fóru, høvdu vit runddorg.

Teir kallaðu hann Gunnar blíði, og hetta navn bar hann við æru. Bodil Kock segði einaferð við meg, at Gunnar var besti vortur, sum hon nakrantíð hevði gíst hjá. Tað var nakað háborið yvir honum. Og Bodil legði afturat, »Eg harmist um, at Hal og Gunnar ongantið hittu hvønn annan. Tí Gunnar var maðurin eftir Hals hjarta.«

Gunnar dugði eisini so væl at taka fólk, sum illbrýnt kom inn á sýsluskrivstovuna. Hann kundi fara til ein mann, sum stóð og deildi um onkran órætt: »Tygum eru ein hampamaður, komið innar til mín og fáid tygum eina sigar.« Tað bar so illa til at vera illur við ein mann, sum er so vælsignað blíður.

Gunnar var gudrøkin maður. Tá okkurt gekk illa í hond, kundi hann taka til: »So, so vælsignað, stúrið ikki, minnst til at Harrin livir.«

Tað var sjálvandi at ein maður við so nógvum ríki- um evnum, sum Gunnar hevði, hevði nógv álitis- stórv. Hann var semings- maður fyri Norðurstreym- oyar prestagjald frá 1929 til 59. Limur í kirkjuráð- num í Vestmanna frá 1937 og formaður frá 1945. Kommunufurmaður fyri Vestmanna sókn frá 1939 til 65, Semingsmaður Fø- oya frá 1937 til 58, og stjórnarformaður fyri SEV frá 1946 til 75 og fyri ognarfelagið frá 1957 til 69. Aktiónsleiðari fyri Norðurstreymoyar presta- gjald frá 1937 til 66.

Gunnar var riddari av Danebrog, og hevði annars fleiri útlendsk heiðurs- merkir. Hann var fólka- floksmaður, men hann plagdi at siga, at hann ikki helt seg duga sum politikara. Partvist vildi hann altíð atkvoða fyri ti,

sum hann helt vera rætt, annaðhvørt tað vóru fól- kafloksmenn, sambands- menn, tjóðveldismenn, javnaðarmenn, sjálvstýr- ismenn ella framburðs- flokkamenn, sum høvdu sett uppskotið fram. Og partvist átti hann so nógvvar góðar vinir í øllum flokkum, at hann helt tað vera best ongantið at fara inn á ting.

Gunnar giftist tann 22. juli 1923 við Jóhannu Dahl, dóttur Jóhan Jacob Dahl í Vági. Hon doyði í 1959, meðan hann var sýslumaður í Klaksvík, men hon varð jarðað í Vestmanna. Eg kendi hana væl. Hon var ein dugnalig kona, og eitt hampafólk.

Tað er lógið at hugsa sær, at tá ein kemur aftur til Føroya, so metir ein ikki Gunnari meira. Eg havi honum nógv at takka fyri. Gud gleði sál hansara í Himmiríki.

Johan Nielsen

Elsti borgari í Havn farin

Nú fór Sanna av Skarði, elsti borgari í Havn, hon gekk á 102 ári. Sanna av Skarði er kend um alt landið av so mongum, ikki tí hon gjørdist 101 ára gomul, men frá sínum langa livsstarvið sum matmóður og hondar- beiðslærarinna á Føroya Fólkaháskúla.

Hon giftist Simuni av Skarði, øðrum av stovnar- unum av feroyska háskú- lanum. Hon kendi mangan til, hvat tað hevði at týða, at hava tungt í lús, tí ikki bara høvdu tey síni børn,

men eisini ein stóran ung- dømsflokk á háskúlanum.

Sanna og Simun vóru bæði lærarafólk frá 1896 á Føroya læraraskúla. Hon var lærarinna í Fuglafirði, Leirvík og á Hellunum í árunum 1897—1900 haðani hon fór á Vallekilde háskúla. Tey giftust í 1901 og tá var háskúlin longu byrjaður. Fyrst helt hann til í Klaksvík, síðani í Føgrulið, haðani skúlin so flutti til Havnar, har hann stóðugt er.

Sanna var sera dúglig í øllum. Hon arbeiddi so at

siga til sin doyggjandi dag, til hon gjørdist 6- hjálpin.

Sum matmóður, lærar- inna og háskúlamamma var hon framúr.

Í árbókini hjá Føroya Fólkaháskúla fyri 1971—72 skriver Steinbjørn B. Jacobsen, háskúlastjóri, hetta um Sannu av Skarði:

Hon var kona Simun av Skarði, verður ofta svar- að, ið so nógv ítøkiligt og lætt ávisiligt liggur eftir. Sanna av Skarði var

Simuni ein góður stuðul. Hon stóð sum eitt fjall aftan fyri alt tað, hann gjørdi. Hon ívaðist ong- antið í, at tað, sum tey bæði arbeiddu fyri, var rætt. Hetta miðvísar og fasta stavnahald gjørdi, at hon var bersøgin og læt sær ikki alt síga.

Nú, tú talar á gamlar næmingar, er tað ofta júst hetta, teir rósa Sonnu fyri.

Sanna var í ein mans- aldur matmóður á Føroya Fólkaháskúla, samtíðis sum hon var lærarinna í handarbeði. Hetta fyrsta var ikki altíð lætt, og væl kundi tað verið, at um ikki júst Sanna var vorðin matmóður, at tað so kans- ka eingin háskúli hevði verið í Føroyum.

Tá ið Sanna var handar- beiðslærarinna, var tað ikki so vanligt at hava handarbeði í feroyskum skúlum, men eisini hetta megnaði hon sera væl. Stuttligt var at hoyra næmingarnar, ið fyri 50 árum síðani gingu á há- skúlanum, nú tær vóru saman, tala sínámillum um tað, ið tær høvdu lært av handarbeði hjá Sonnu av Skarði.

Sanna legði lunnar und- ir handarbeðið, sum dótt- irin so dúgliga tók upp eftir hana.

Tað var ógvuliga eydnusamt, at tað vóru tveir so ymiskir menn í sinn og skinn, sum Simun og Rasmus, ið byrjaðu og vóru lærarar á háskúla- num. Tað var ikki minni eydnusamt, at tað júst var ein kvinna sum Sanna, ið giftist við Sim- uni.

Haldið

sosialin